

J. K.

Posiedzenie Komisji Kopernikańskiej

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 14/1, 195-196

1969

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

oraz ze Zgromadzenia Ogólnego Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki⁹. Szczególną uwagę zwrócił prof. Bukowski na udział polskiej delegacji na Kongres w jego kolokwiałach i sekcjach oraz na uzyskane przez nią efekty naukowe i organizacyjne.

Prof. B. Suchodolski przedstawił następnie tezy tej części projektu nowelizacji ustawy o Polskiej Akademii Nauk, która dotyczy działalności komitetów naukowych. W myśl projektu w działalności Akademii mają być wyróżnione dwa pioniry: instytutowy, obejmujący placówki naukowe, oraz korporacyjny, którego głównym zadaniem będzie dbanie o rozwój nauki w całym kraju. Wzrasta wobec tego rola, należących do pionu korporacyjnego, komitetów naukowych jako inicjatorów i koordynatorów zespołowych poczynań naukowych. Historia nauki i techniki nie znajduje się wprawdzie w grupie dyscyplin tzw. wiodących, ale w związku z pracami nad obrazem Polski w 1985 r. historycy nauki i historycy techniki mogą być pytani o naukoznawczą wizję rozwojową nauki polskiej.

Krótkie doniesienie z prac nad naukowym programem pięćsetnej rocznicy urodzin Kopernika złożył prof. J. Bukowski, a prof. P. Rybicki przedstawił ustalenia dla drugiego tomu *Dzieł wszystkich* Kopernika, przyjęte przez Komisję Kopernikańską Komitetu¹⁰.

Uzupełniając porządek dzienny, prof. K. Maślankiewicz poinformował zebranych o pracach powołanego w 1967 r. w ramach Międzynarodowej Unii Nauk Geologicznych Międzynarodowego Komitetu Historii Nauk Geologicznych, którego sekretarzem generalnym jest prof. Maślankiewicz¹¹. W związku z tym prof. E. Olszewski dodał, że paryskie Zgromadzenie Ogólne Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki przyjęło wniosek proponujący, aby Komitet Historii Nauk Geologicznych stał się wspólnym organem dwu międzynarodowych unii: Nauk Geologicznych oraz Historii i Filozofii Nauki.

Zofia Skubała-Tokarska

POSIEDZENIE KOMISJI KOPERNIKAŃSKIEJ

Dnia 2 grudnia 1968 r. odbyło się pod przewodnictwem prof. P. Rybickiego posiedzenie Komisji Kopernikańskiej Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN mające na celu zaopiniowanie postępu i dalszego planu prac nad wydaniem *Opera omnia* Kopernika¹ oraz nad serią wydawniczą *Studia kopernikańskie*.

Stan zaawansowania prac nad edycją *Opera omnia* zreferował doc. P. Czartoryski. W toku dyskusji na plan pierwszy wysunęła się kwestia wersji językowych. Podkreślano (prof. J. Hurwic, J. Bukowski, P. Rybicki), że z uwagi na prestiż nauki polskiej w świecie najważniejsze jest przyspieszenie prac nad wydaniem wersji łacińskiej (wraz z komentarzem) *De revolutionibus*. Sporo miejsca w dyskusji zajęły też propozycje w sprawie wersji angielskiej *Opera omnia*.

Informacji na temat *Studiów kopernikańskich* udzielili doc. Czartoryski oraz prof. M. Biskup, który omówił prace ośrodka toruńskiego. W dyskusji prof. Bukowski zwrócił uwagę na konieczność znalezienia wykonawców pozycji zaplanowanych, a dotychczas nie obsadzonych, z których najważniejszą jest monografia Kopernika. Zastanawiano się (profesorowie Hurwic, Rybicki, Biskup) nad możliwościami zbiorowego — przy współpracy specjalistów różnych dyscyplin naukowych —

⁹ Por. sprawozdanie ze Zgromadzenia Ogólnego w niniejszym numerze, s. 214.

¹⁰ Por. niżej sprawozdanie z posiedzenia tej komisji.

¹¹ Por. informację o utworzeniu i składzie tego komitetu w nrze 1/1968 „Kwartalnika”, ss. 236—239.

¹ Por. informację o poprzednim posiedzeniu Komisji Kopernikańskiej w nrze 1/1968 „Kwartalnika”, s. 731.

przygotowania takiej monografii, w której należałoby uwzględnić wyniki najnowszych badań.

Omówiono także edycję *Dzieł wybranych* A. Birkenmajera.

W wyniku dyskusji stwierdzono realność przewidzianych w planie terminów wydania poszczególnych pozycji. Uznano przy tym, że należy podejmować tylko takie decyzje, które nie opóźnią ukazania się poszczególnych pozycji w przewidzianym czasie.

J. K.

Z DZIAŁALNOŚCI ZAKŁADU HISTORII NAUKI I TECHNIKI PAN

WIZYTY GOŚCI ZAGRANICZNYCH

W ciągu miesięcy letnich i jesiennych 1968 r. Zakład Historii Nauki i Techniki PAN odwiedziło kolejno kilku zagranicznych historyków nauki i techniki.

W dniu 24 VII odbyła się w Zakładzie rozmowa z kanadyjskim historykiem matematyki, prof. Kennethem O. Mayem, który organizuje nauczanie w zakresie historii nauki na uniwersytecie w Toronto. Rozmowa dotyczyła przede wszystkim organizacji badań i kształcenia w zakresie historii nauki i techniki w Polsce i Kanadzie.

W dniu 21 VIII gościem Zakładu był dr Igor Znaczkow-Jaworski, pracownik leninradzkiego oddziału Instytutu Historii Przyrodoznawstwa i Techniki AN ZSRR, historyk technologii produkcji i techniki stosowania materiałów wiążących, znany czytelnikom „Kwartalnika” z pokaźnej już liczby artykułów, recenzji i notatek¹. Przedmiotem rozmowy była m.in. dalsza współpraca dra Znaczkow-Jaworskiego z naszym czasopiśmem.

W dniu 25 IX odbyło się w Zakładzie zebranie referatowe z udziałem prof. Uschmanna z Jeny (pobył jego w Polsce opisuje odrębna informacja podana poniżej).

Również z NRD pochodził następny gość: prof. Rudolf Ludloff, historyk techniki, kierownik Instytutu Nauk Społecznych w Wyższej Szkole Technicznej w Karl-Marx-Stadt (instytut ten obejmuje m.in. historię nauki i techniki). Rozmowa z nim w Zakładzie w dniu 2 X dotyczyła m.in. organizacji badań nad historią nauki i techniki w Polsce, możliwości współpracy historyków techniki z NRD i z Polski oraz udziału historyków NRD w Komitecie Międzynarodowej Współpracy w Zakresie Historii Techniki².

Ten sam temat w odniesieniu do historyków jugosłowiańskich był też poruszany w rozmowie w dniu 15 X z drem Miodragiem Hadzi Risticem, dyrektorem Muzeum Kolejnictwa w Belgradzie. Poza tym, ponieważ dr Ristić pracuje nad historią foluszy, uzyskał informacje o badaniach nad podhalańskim przemysłem ludowym, prowadzonych przez doktoranta Zakładu, mgra inż. H. Josta, z którym spotkał się on później w Zakopanem.

E. O.

¹ Por. np. w nrze 3/1968 (s. 693) recenzję dra Znaczkow-Jaworskiego książki P. M. Lukjanowa.

² Por. informację o tym Komitecie na s. 217 niniejszego numeru.